

Fra Kreyszig (10th), avsnitt 11.1

2 $\frac{2\pi}{n}, \frac{2\pi}{n}, k, k, \frac{k}{n}, \frac{k}{n}$

- 15 Her kan vi begynne med å transformere funksjonen slik at definisjonsintervallet ligger symmetrisk om origo. Grafen forskyves altså π enheter til venstre. Vi bruker igjen symmetriegenskaper for å spare oss for integraler som blir null. Da oppnås følgende koeffisienter (ved å bruke delvis integrasjon):

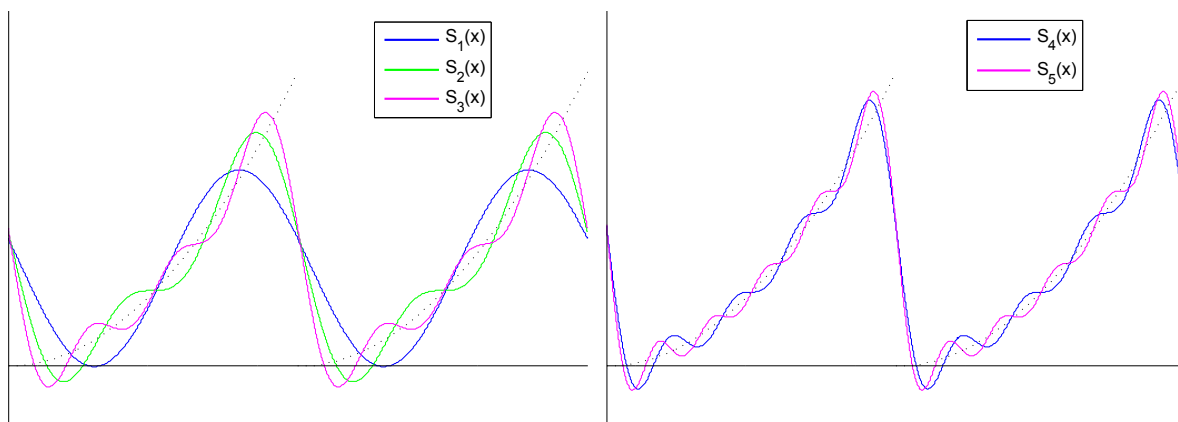
$$a_0 = \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} (x + \pi)^2 dx = \frac{1}{2\pi} \left[\frac{x^3}{3} + \pi x^2 + \pi^2 x \right]_{-\pi}^{\pi} = \frac{4}{3} \pi^2$$

$$\begin{aligned} a_n &= \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} (x + \pi)^2 \cos nx \, dx = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} (x^2 + 2\pi x + \pi^2) \cos nx \, dx \\ &= \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} x^2 \cos nx \, dx = \left[\frac{n^2 x^2 \sin nx - 2 \sin nx + 2nx \cos nx}{\pi n^3} \right]_{-\pi}^{\pi} = 4 \frac{(-1)^n}{n^2}, \quad n \geq 1 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} b_n &= \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} (x + \pi)^2 \sin nx \, dx = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} (x^2 + 2\pi x + \pi^2) \sin nx \, dx \\ &= 2 \int_{-\pi}^{\pi} x \sin nx \, dx = 4 \left[\frac{\sin nx - nx \cos nx}{n^2} \right]_0^{\pi} = 4\pi \frac{(-1)^{n+1}}{n}, \quad n \geq 1 \end{aligned}$$

Nå kan vi transformere tilbake og oppnå rekken for $f(x)$:

$$f(x) = \frac{4}{3} \pi^2 + \sum_{n=1}^{\infty} 4 \frac{(-1)^n}{n^2} \cdot \cos n(x - \pi) + 4\pi \frac{(-1)^{n+1}}{n} \cdot \sin n(x - \pi)$$

Ved å skrive ut sinus- og cosinusleddene kan svaret også uttrykkes som:

$$\begin{aligned} f(x) &= \frac{4}{3}\pi^2 + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{4}{n^2} \cos(nx) - \frac{4\pi}{n} \sin(nx) \\ &= \frac{4}{3}\pi^2 + 4 \left(\cos x + \frac{1}{4} \cos(2x) + \frac{1}{9} \cos(3x) + \dots \right) - 4\pi \left(\sin x + \frac{1}{2} \sin(2x) + \frac{1}{3} \sin(3x) + \dots \right) \end{aligned}$$

Vi ser fra grafen over at jo flere ledd som tas med, jo nærmere kommer man den opprinnelige funksjonen.

17 Vi begynner med å skrive opp uttrykket for funksjonen $f(x)$:

$$f(x) = \begin{cases} \pi + x, & -\pi \leq x \leq 0 \\ \pi - x, & 0 \leq x \leq \pi \end{cases}$$

Nå regner vi ut koeffisientene på vanlig måte og bruker at $f(x)$ er like:

$$\begin{aligned} a_0 &= \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) \, dx = \frac{1}{2\pi} \cdot \frac{1}{2} \cdot 2\pi \cdot \pi = \frac{\pi}{2} \\ a_n &= \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) \cos nx \, dx \\ &= \frac{2}{\pi} \int_{-\pi}^0 (\pi + x) \cos nx \, dx = \left[\frac{n\pi \sin nx + nx \sin nx + \cos nx}{n^2} \right]_{-\pi}^0 \\ &= \frac{2(1 - \cos \pi n)}{\pi n^2} = \frac{2(1 - (-1)^n)}{\pi n^2}, \quad n \geq 1 \\ b_n &= \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) \sin nx \, dx \stackrel{\text{sin odde}}{=} 0, \quad n \geq 1 \end{aligned}$$

Rekken blir dermed

$$f(x) = \frac{\pi}{2} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{4}{\pi(2n+1)^2} \cos(2n+1)x.$$

21 Vi begynner med å skrive opp uttrykket for funksjonen $f(x)$:

$$f(x) = \begin{cases} -\pi - x, & -\pi < x < 0 \\ \pi - x, & 0 < x < \pi \end{cases}$$

Nå regner vi ut koeffisientene på vanlig måte og bruker at $f(x)$ er like:

$$\begin{aligned} a_0 &= \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) \, dx = 0, \quad (\text{opplagt ut fra teikninga.}) \\ a_n &= \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) \cos nx \, dx \\ &= \frac{1}{\pi} \left(\int_{-\pi}^0 (-x - \pi) \cos nx \, dx + \int_0^{\pi} (-x + \pi) \cos nx \, dx \right) \end{aligned}$$

sub: $y = -x$ i det første integralet gir

$$a_n = 0.$$

$$\begin{aligned} b_n &= \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) \sin nx dx \\ &= \frac{1}{\pi} \left(\int_{-\pi}^0 (-x - \pi) \sin nx dx + \int_0^{\pi} (-x + \pi) \sin nx dx \right) \end{aligned}$$

sub: $y = -x$ i det første integralet gir

$$\begin{aligned} b_n &= \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} (-x + \pi) \sin nx dx \\ &= \frac{2}{\pi} \left(\int_0^{\pi} \frac{x \cos nx}{n} + \frac{1}{n} \int_0^{\pi} \cos nx dx + \pi \int_0^{\pi} \sin nx \right) \\ &= \frac{2}{\pi} \left(\frac{\pi \cos n\pi}{n} - \frac{1}{n^2} \left[\sin nx - \frac{\pi}{n} \cos nx \right]_0^{\pi} \right) \\ &= \frac{2}{\pi} \left(\frac{\pi}{n} \cos n\pi - 0 - \frac{\pi}{n} (\cos n\pi - 1) \right) \\ &= \frac{2}{n}. \end{aligned}$$

Ein kan også integrere frå 0 til 2π og bruke $-x + \pi$, slik at ein slepp å jobbe med to integral. Uansett får ein Fourierrekka

$$a_0 + \sum_{n=1}^{\infty} (a_n \cos nx + b_n \sin nx) = 2 \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin nx}{n}.$$

Fra Kreyszig (10th), avsnitt 11.2

- 1** Vi kan observere følgende: Hvis f er både odde og jevn, så er $f(x) = 0$ for alle x . Bevis: La $x \in \mathbb{R}$. Da er

$$f(x) = f(-x) = -f(x)$$

der den første likheten følger av at f er jevn og den andre likheten følger av at f er odde. Dermed er $2f(x) = 0$. a) $f(x) = e^x$ er hverken odde eller jevn fordi f.eks.

$$\begin{aligned} f(-1) &= e^{-1} \\ &= \frac{1}{e} \\ &\neq \begin{cases} -e &= -f(1) \\ e &= f(1). \end{cases} \end{aligned}$$

b) $f(x) = e^{-|x|}$ jevn fordi

$$f(-x) = e^{-|-x|} = e^{-|x|} = f(x).$$

f er ikke odde fordi f ikke er konstant lik 0. c) $f(x) = x^3 \cos nx$ er odde fordi

$$\begin{aligned} f(-x) &= (-x)^3 \cos(-nx) \\ &= -x^3 \cos nx \\ &= -f(x) \end{aligned}$$

f er ikke jevn fordi f ikke er konstant lik 0 . d) $f(x) = x^2 \tan \pi x$ er odde fordi $\tan x$ er odde og

$$f(-x) = (-x)^2 \tan(-\pi x) = -x^2 \tan \pi x = -f(x).$$

e) $f(x) = \sinh x - \cosh x$ er hverken odde eller jevn fordi

$$\begin{aligned} f(x) &= \sinh x - \cosh x \\ &= \frac{e^x - e^{-x}}{2} - \frac{e^x + e^{-x}}{2} \\ &= -e^{-x} \end{aligned}$$

10 Av figuren s.491 er det åpenbart at g er odde. Et bevis er som følger

$$\begin{aligned} g(x) &= \begin{cases} -4 - x, & -4 < x < 0 \\ 4 - x, & 0 < x < 4 \end{cases} \\ g(-x) &= \begin{cases} -4 - (-x), & -4 < -x < 0 \\ 4 - (-x), & 0 < -x < 4 \end{cases} = \begin{cases} 4 + x, & -4 < x < 0 \\ -4 + x, & 0 < x < 4 \end{cases} = -g(x) \end{aligned}$$

I oppgave 11.1:21 fant vi at funksjonen

$$f(x) = \begin{cases} -x - \pi, & -\pi < x < 0, \\ -x + \pi, & 0 < x < \pi, \end{cases} \quad f(x + 2\pi) = f(x)$$

hadde Fourier-rekke

$$2 \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin nx}{n}$$

Vi ser at

$$\begin{aligned} f\left(\frac{\pi}{4}x\right) &= \begin{cases} -\frac{\pi}{4}x - \pi, & -\pi < \frac{\pi}{4}x < 0 \\ -\frac{\pi}{4}x + \pi, & 0 < \frac{\pi}{4}x < \pi \end{cases} \\ &= \frac{\pi}{4} \begin{cases} -x - 4, & -4 < x < 0 \\ -x + 4, & 0 < x < 4 \end{cases} \\ &= \frac{\pi}{4} g(x) \end{aligned}$$

Dermed er $g(x) = \frac{4}{\pi} f\left(\frac{\pi}{4}x\right)$ med Fourier-rekke

$$\frac{8}{\pi} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin\left(\frac{n\pi}{4}x\right)}{n}$$

17 Funksjonen er like og har periode $P = 2L = 2$. Dermed er $b_n = 0$ for $n = 1, 2, 3, \dots$. Siden $f(x) = 1 - |x|$ for $x \in [-1, 1]$, er

$$a_0 = \frac{1}{2} \int_{-1}^1 f(x) dx \stackrel{\text{like}}{=} \int_0^1 f(x) dx = \int_0^1 (1 - x) dx = \frac{1}{2}$$

$$\begin{aligned}
a_n &= \frac{1}{1} \int_{-1}^1 f(x) \cos \frac{n\pi x}{1} dx \\
&\stackrel{\text{like}}{=} 2 \int_0^1 f(x) \cos n\pi x dx \\
&= 2 \int_0^1 (1-x) \cos n\pi x dx \\
&= 2 \left[(1-x) \frac{1}{n\pi} \sin n\pi x \right]_0^1 - 2 \int_0^1 (-1) \frac{1}{n\pi} \sin n\pi x dx \\
&= 0 + \frac{2}{n\pi} \left[\frac{-1}{n\pi} \cos n\pi x \right]_0^1 \\
&= \frac{2}{(n\pi)^2} (1 - (-1)^n)
\end{aligned}$$

Dvs

$$\begin{aligned}
f(x) &= a_0 + \sum_{n=1}^{\infty} a_n \cos n\pi x \\
&= \frac{1}{2} + \frac{4}{\pi^2} \left(\cos \pi x + \frac{1}{3^2} \cos 3\pi x + \frac{1}{5^2} \cos 5\pi x + \dots \right)
\end{aligned}$$

24 Løsning: a) Vi utvider f til en jevn periodisk funksjon på $\mathbb{R}$ med periode $2L = 8$. Cosinus-Fourierrekken til f er da

$$f(x) = a_0 + \sum_{n=1}^{\infty} a_n \cos \frac{n\pi}{L} x$$

der

$$\begin{aligned}
a_0 &= \frac{1}{L} \int_0^L f(x) dx \\
&= \frac{1}{4} \int_0^4 f(x) dx \\
&= \frac{1}{4} 2 = 1/2
\end{aligned}$$

og

$$\begin{aligned}
a_n &= \frac{2}{L} \int_0^L f(x) \cos \frac{n\pi}{L} x \, dx \\
&= \frac{1}{2} \int_2^4 \cos \frac{n\pi}{4} x \, dx \\
&= \frac{1}{2} \frac{4}{n\pi} \left| \sin \frac{n\pi}{4} x \right|_2^4 \\
&= \frac{2}{n\pi} \left(\sin n\pi - \sin \frac{n\pi}{2} \right) \\
&= -\frac{2}{n\pi} \sin \frac{n\pi}{2} \\
&= \begin{cases} 0, & n \bmod 2 = 0, \\ -\frac{2}{n\pi}, & n \bmod 4 = 1, \\ \frac{2}{n\pi}, & n \bmod 4 = 3. \end{cases}
\end{aligned}$$

Dermed er

$$\begin{aligned} f(x) &= a_0 + \sum_{n=1}^{\infty} a_n \cos \frac{n\pi}{L} x \\ &= 1/2 - \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2}{(4n-3)\pi} \cos \left(\frac{(4n-3)\pi}{4} x \right) + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2}{(4n-1)\pi} \cos \left(\frac{(4n-1)\pi}{4} x \right) \end{aligned}$$

Løsning: b) Vi utvider f til en odde periodisk funksjon på $\mathbb{R}$ med periode $2L = 8$. Sinus-Fourier-rekken til f er da

$$f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} b_n \sin \frac{n\pi}{L} x$$

der

$$\begin{aligned} b_n &= \frac{2}{L} \int_0^L f(x) \sin \frac{n\pi}{L} x \, dx \\ &= \frac{1}{2} \int_2^4 \sin \frac{n\pi}{4} x \, dx \\ &= -\frac{1}{2} \frac{4}{n\pi} \left| \cos \frac{n\pi}{4} x \right|_2^4 \\ &= -\frac{2}{n\pi} \left(\cos n\pi - \cos \frac{n\pi}{2} \right) \\ &= \begin{cases} 0, & n \bmod 4 = 0 \\ \frac{2}{n\pi}, & n \bmod 4 = 1 \\ -\frac{4}{n\pi}, & n \bmod 4 = 2 \end{cases} \end{aligned}$$

Dermed er

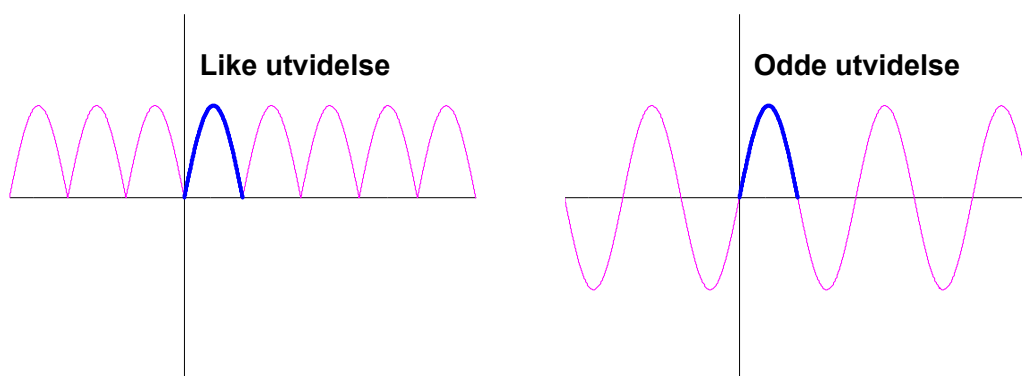
$$\begin{aligned} f(x) &= \sum_{n=1}^{\infty} b_n \sin \frac{n\pi}{L} x \\ &= \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2}{(2n-1)\pi} \sin \left(\frac{(2n-1)\pi}{4} x \right) \\ &\quad - \sum_{n=1}^{\infty} \frac{4}{(4n-2)\pi} \sin \left(\frac{(4n-2)\pi}{4} x \right) \end{aligned}$$

29

$$f(x) = \sin x, \quad 0 < x < \pi$$

a)

Cosinusrekken til $f(x)$ finner vi ved å regne ut Fourier-rekken til den like utvidelsen av $f(x)$, som vil si at $f(-x) = f(x)$, se figuren til venstre ovenfor.

Regner ut gjennomsnittet a_0 til funksjonen:

$$\begin{aligned}
 a_0 &= \frac{1}{\pi} \int_0^{\pi} f(x) \, dx \\
 &= \frac{1}{\pi} \int_0^{\pi} \sin x \, dx \\
 &= \frac{2}{\pi}
 \end{aligned}$$

Finner a_n :

$$\begin{aligned}
 a_n &= \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} f(x) \cos(nx) \, dx \\
 &= \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} \sin(x) \cos(nx) \, dx
 \end{aligned}$$

Dette integralet kan løses med for eksempel delvis integrasjon:

$$\begin{aligned}
 I_n &= \int_0^{\pi} \sin(x) \cos(nx) \, dx \\
 &= \left[\sin(x) \frac{1}{n} \sin(nx) \right]_0^{\pi} - \int_0^{\pi} \cos(x) \frac{1}{n} \sin(nx) \, dx \\
 &= (0 - 0) - \frac{1}{n} \left(\left[\cos(x) \frac{(-1)}{n} \cos(nx) \right]_0^{\pi} - \int_0^{\pi} \frac{1}{n} \sin(x) \cos(nx) \, dx \right) \\
 &= \frac{1}{n^2} ((-1) \cos(n\pi) - 1) + \frac{1}{n^2} I_n
 \end{aligned}$$

Løser for I_n :

$$\begin{aligned}
 I_n \left(1 - \frac{1}{n^2}\right) &= \frac{-1}{n^2} (1 + \cos(n\pi)) \\
 I_n &= \frac{-1}{n^2 - 1} (1 + (-1)^n), \quad n = 2, 3, 4, \dots
 \end{aligned}$$

Merk at vi her må anta $n \neq 1$ for ikke å dele på null. Regner ut integralet for $n = 1$:

$$\begin{aligned} I_1 &= \int_0^{\pi} \sin(x) \cos(x) \, dx \\ &= \frac{1}{2} \int_0^{\pi} \sin(2x) \, dx \\ &= 0 \end{aligned}$$

Som betyr at $a_1 = 0$. Resten av koeffisientene blir:

$$a_n = \frac{2}{\pi} I_n = \frac{-2}{\pi(n^2 - 1)} (1 + (-1)^n)$$

Cosinusrekken for $f(x)$ blir dermed:

$$\begin{aligned} f_c(x) &= a_0 + \sum_{n=1}^{\infty} a_n \cos(nx) \\ &= \frac{2}{\pi} + \sum_{n=2}^{\infty} \frac{-2}{\pi(n^2 - 1)} (1 + (-1)^n) \cos(nx) \\ &= \frac{2}{\pi} - \frac{4}{\pi} \left(\frac{1}{3} \cos(2x) + \frac{1}{15} \cos(4x) + \frac{1}{35} \cos(6x) + \dots \right) \end{aligned}$$

NB: Fasiten i Kreyszig er litt feil på denne oppgaven.

b)

Her skal vi finne Fourier-rekken til den odde utvidelsen av $f(x)$. Det er selvsagt mulig å finne den ved å regne ut b_n , men hvis man har litt oversikt over hva half-range expansions går ut på ser man kanskje at løsningen rett og slett må være:

$$f_s(x) = \sin x, \quad (-\infty < x < \infty)$$

Fra Kreyszig (10th), avsnitt 11.3

15 Vi finn først Fourierrekka til $r(t)$. r er odde, så $a_n = 0$ for alle n .

$$\begin{aligned} b_n &= \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} (t\pi^2 - t^3) \sin nt \, dt \\ &= \frac{1}{\pi} \left(\left[-\frac{1}{n} (t\pi^2 - t^3) \cos nt \right]_{-\pi}^{\pi} + \int_{-\pi}^{\pi} \frac{1}{n} (\pi^2 - 3t^2) \cos nt \, dt \right) \\ &= \int_{-\pi}^{\pi} \left(\frac{\pi}{n} - \frac{1}{n\pi} 3t^2 \right) \cos nt \, dt \\ &= \left[\frac{\pi}{n^2} \sin nt \right]_{-\pi}^{\pi} - \frac{3}{n\pi} \left(\left[\frac{1}{n} t^2 \sin nt \right]_{-\pi}^{\pi} - \frac{2}{n} \int_{-\pi}^{\pi} t \sin nt \, dt \right) \\ &= -\frac{3}{n\pi} \left(0 + \frac{2}{n^2} [t \cos nt]_{-\pi}^{\pi} - \frac{2}{n^2} \int_{-\pi}^{\pi} \cos nt \, dt \right) \\ &= -\frac{3}{n\pi} \left(\frac{4}{n^2} \cdot \pi \cos n\pi + 0 \right) \\ &= \frac{12(-1)^{n+1}}{n^3} \end{aligned}$$

Med andre ord, $r(t) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{12(-1)^{n+1}}{n^3} \sin nt$. Så ser vi etter ei løysing $y_n = A_n \cos nt + B_n \sin nt$ av

$$y'' + cy' + y = \frac{12(-1)^{n+1}}{n^3} \sin nt$$

for $n \geq 1$. Vi får

$$\begin{aligned} -n^2 A_n + cn B_n + A_n &= 0 \\ \Rightarrow A_n &= -\frac{cn}{1-n^2} B_n \\ -n^2 B_n - cn A_n + B_n &= \frac{12(-1)^{n+1}}{n^3} \\ \Rightarrow A_n &= \frac{1-n^2}{cn} B_n + \frac{12(-1)^n}{cn^4} \end{aligned}$$

som gir

$$\begin{aligned} B_n &= \left(\frac{cn}{1-n^2} + \frac{1-n^2}{cn} \right)^{-1} \frac{12(-1)^{n+1}}{cn^4} \\ &= \left(\frac{c^2 n^2 + 1 - 2n^2 + n^4}{cn(1-n^2)} \right)^{-1} \frac{12(-1)^{n+1}}{cn^4} \\ &= \frac{12(1-n^2)(-1)^{n+1}}{(n^4 + (c^2 - 2)n^2 + 1)n^3} \end{aligned}$$

og

$$A_n = \frac{12c(-1)^n}{(n^4 + (c^2 - 2)n^2 + 1)n^2}.$$

Løysinga er dermed

$$y = \sum_{n=1}^{\infty} (A_n \cos nx + B_n \sin nx),$$

der A_n og B_n er gitt over.